

ORTA Anadolu'yu *Keşfet*

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
**SİVİL TOPLUMLA
İLİŞKİLER**
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bu Proje T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından desteklenmektedir.

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
**SİVİL TOPLUMLA
İ L İ Ş K İ L E R**
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orta Anadolu'yu Keşfet

Projesi

Bu Proje T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından desteklenmektedir.

Çeşnigir Köprüsü

ORTA ANADOLU' YU KEŞFET

Toplumsal hayat kültürel bir ortak bilinçten beslenen ve bu kültürü oluşturan maddi ve manevi tüm değerleri yansıtan bir olgudur. İçerisinde bulunduğu coğrafyada doğan her birey bu değerlerle yoğrulur ve toplumun bir parçası olarak zamanla yerini alır. Yıllardır devreden bu sermayenin daha da ileri taşınabilmesi ancak insanı merkeze alan ve iyi hasletleri ölçü alarak kabul eden bir anlayışla mümkündür.

İnsanlar gibi içerisinde yaşadığımız şehirlerinde bir ruhu bir kimliği vardır. Bu kimlik geçmişten beri süregelen ve nesilden nesile aktarılan kültürel miras ile doğru orantılıdır. Yani bir şehri tam anlamıyla anlayabilmek için o şehrin kültürel mirasını ve tarihi birikimini iyi anlamak gerekir. Bu pencereden baktığımızda insan yaşayışlarının şehrin ruhuna nasıl etki ettiğini kolaylıkla görebiliriz.

Osman AKYURT
ORAKDER Yönetim Kurulu Başkanı

Kırıkkale genç bir şehir olmasına rağmen içerisinde bulunduğu coğrafya temelinde bakıldığında çok eski bir tarihi geçmişe sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte silah sanayi ve rafinerinin kurulması gibi etkenlerle hızla şehirleşen ve çok fazla dış göç alan Kırıkkale' nin insan yaşayışlarının da büyük etkisiyle kültürel ve tarihi birikimini bugünlere taşıyabildiği ve kimliğini koruyabildiği belki de oluşturabildiği söylenemez.

Bölgenin en eski yerleşim birimlerinden olan Keskin, 60 ve 70 li yıllara kadar mevcut kimliğini koruyabilmiş gibi görünse de mübadele döneminden sonra Keskin' in hızla geriye gittiğini ve kimliğini kaybettiğini rahatlıkla görebiliriz.

Orta Anadolu' yu Keşfet projesi bu coğrafyaya ait tüm bilinmeyenleri gerek güncel gerek tarihi değerleriyle birlikte dile getirmeyi amaç edinmiş, hafızayı tazelemek hatta yeni bir hafıza oluşturmak kaygısıyla hayata geçirilmiştir.

Projeye destek vererek çalışmalarımız için yarattığı fırsatlar nedeniyle T.C İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğüne teşekkür ederiz.

SPOR

6 Kırıkkale' nin en iyi Trekking rotaları

" Size en yakın rota " olan Kırıkkale' de sportif yürüyüşler yapabileceğiniz rotaları sizler için kaleme aldık.

KAÇIŞ NOKTASI

10 Çeşnigir Kanyonu

Bilinen kaynaklara göre 13. yy da Selçuklu Dönemine ait köprünün de bulunduğu kanyon Kırıkkale Keskin' de....

BİR TAT

16 Keskin Tava

43 ilin kesişme noktasında, Kırıkkale' de ne yiyeceğiniz şimdiden belli

TARİHİ YAPI

20 Tayyar Bey Konağı

Kırıkkale' nin tarihi konaklarından bugüne kadar en iyi korunmuş örneklerinden birisi Balışeyh ilçesi Beyobası köyündeki Tayyar Bey konağı

ORTA
Anadolu'yu
Kesfet

TARİHİ YAPI

34 Rahmi PEHLİVANLI Konağı

Kralların Ressamı Rahmi PEHLİVANLI' nın doğduğu ev.

KAÇIŞ NOKTASI

36 Obaköy

Kırıkkale'nin en önemli eğlence ve dinlenme alanlarından Obaköy ve Yeşil Vadi sizleri bekliyor.

TARİHİ YAPI

22 Taş Mektep

1913 yılında Kız Mektebi olarak inşa edilen Taş Mektep şimdilerde Hacı Taşan Kültür Merkezi

ETKİNLİK

26 Kırıkkale' de Sportif Balıkçılık

Kırıkkale' de balıkçılık olur mu demeyin! Balıkçılık hobinizle ilgili merak ettiğiniz herşey bu yazımızda

KÜLTÜR- SANAT

30 Aşık Veysel

Kralların Ressamı Rahmi PEHLİVANLI' nın eserlerinden Aşık Veysel Tablosu.

TURİZM

32 Sulu Mağara

Erken hristiyanlık dönemine ait yarı doğal yarı yapay Sulu Mağara size en yakın rota Kırıkkale' de..

BİR TAT

44 Bir Anadolu Fast Food'u

Kırıkkale'nin geleneksel ayaküstü atıştırmalıklarından Omaç ve Dönderme' yi sizler için hazırladık.

Kırkkale' nin EN İYİ TREKKİNG ROTALARI

Hazırlayan Metin ATUN

Doğanın henüz insanlar tarafından yok edilmeden varolabilmiş tek coğrafi bölgesi olan dağlık bölgelerde, sportif bir yaklaşımla, ekip anlayışıyla tüm emniyet kurallarının dağcının bilgi ve deneyimiyle bütünleştirilerek, doğayla bir savaş halinde değil, aksine doğayla uyum içerisinde, her türlü arazi ve iklim koşullarında yaptığı yürüyüş, tırmanış, kayak ve diğer aktivitelerinin tamamı dağcılıktır."

Dağcılık denilince ilk aklımıza çok özel donanımlar yardımıyla dayanıklılık gerektiren, zor iklim koşullarında, yüksek dağlarda yapılan tırmanış anlaşılmaktadır. Ancak bizim konumuz, herkesin yapabileceği dağ yürüyüşünün (trekking) insan sağlığı üzerindeki olumlu etkilerini anlatarak, Dağcılık ve Doğa yürüyüşünü tüm kitlelere sevdirebilmektir.

Kale Dağcılık ve Doğa Sporları olarak 1997 yılı başladığımız bu yolculuk süresince gerek bizzat ölçerek, biçerek gerekse Google Earth'in uydu programının görüntülerinden tespit ettiğimiz bilgiler doğrultusunda Kırıkkale ilimizde doğa yürüyüşleri yapılabilecek toplam 414 km. uzunluğunda parkur tespit edilmiştir. Tespit edilen parkurların tamamı gidiş- dönüş olmayıp hepsi birer ayrı parkur özelliğindedir.

Yürüyüş parkurlarımızın %49'u yani 204 km.si dağ yürüyüş parkurlarından oluşurken %51 ise vadi ve kanyonlardan oluşmaktadır. Vadi ve kanyonların toplam uzunluğu 210 km. olup bu vadi ya da kanyonların %63 oranındaki 132 km.si dağ ya da tepe oluşumları içinde yer almaktadır. Geriye kalan %37 ise dere yatağı özelliğini taşımaktadır. Dağ ya da tepelerin oluşturduğu yürüyüş parkur payı %81 uzunluğu ise 336 km. dir. 204 km. uzunluğundaki dağ yürüyüş rotalarından %59'u bizzat ekiplerimiz tarafından tespit edilmiş, geriye kalan 83 km.

uzunluğundaki rotaların henüz keşfi yapılmamıştır.

Doğa yürüyüş rotalarının %51'ni oluşturan vadi ve kanyonlarımızın %48'sine isabet eden 107 km. lik bölümü ekibimiz tarafından keşfi yapılırken geriye kalan 103 km.lik parkur ise keşfedilmeyi beklemektedir. Kırıkkale ve yakın çevresindeki dağların tamamı ideal yürüyüş şartlarını kapsamaktadır. Hiç birinin yükseltisi ideal yürüyüş sınırı olan 2.286 m. 'yi geçmemektedir. Bütün dağlarımız 7 saat ve daha fazla sürelerdeki yürüyüşlere izin verecek parkurlara sahiptirler. Ayrıca doğaseverlere yer, yer Batı Karadeniz bölgesini aratmayan ormanı, yeşil örtüsü ve yeni keşfedilmiş kanyonları ile dağcılara heyecan verecek seviyede parkurlara sahiptir.

Yürüyüş için ideal yükselti 2286 m. yi geçmeyen yükseltilerdir. (Bu rakam 20. Dünya Spor Tıp Kongresinde açıklanmıştır.)

Kaynak: . Herkes İçin Spor ve Fiziksel Uygunluk (Doç.Dr. Erdal ZORBA)

Fotoğraf: Çelebi Dağı

DİNEK DAĞI PARKURLARI-RAKIM-1.744 m.

- 1-Eldelek köyü-Zirve-Eldelek köyü
 - 2-Dağevi köyü-Zirve-Uzunlar köyü
 - 3-Çipi deresi köyü-Zirve-Eldelek köyü
 - 4-Eldelek köyü-Zirve-Keskin (Dinek Dağı-kuzey-güneybatı transı)
 - 5-Kilevli köyü-Zirve-Kilevli parkuru
 - 6-Gazibeyli köyü-Zirve-Mehmetobası köyü parkuru
- Parkurların toplam uzunluğu: 74 km- Zorluk Derecesi: 1
Parkurdaki en yüksek nokta/ Rakımı:
Dinek Dağı (1.744 m)

Parkurun tüm rotaları doğa yürüyüşü için uygun olup %24,3 oranında bitki örtüsüyle kaplıdır. Bitki örtüsü bakımından, kuşburnu, alıç, meşe ve çam ağaçlarıyla donatılmıştır. Zirveden, çok açık bir havada muhteşem üçlü Erciyes (3.917 m.), Hasan Dağı (3.268 m.) ve Ilgaz (2.587 m.) zirvesini görmek mümkündür. Bu özellik sadece Dinek dağına has bir özelliktir. Parkur, dağcılar için bahar ve kış mevsiminde daha uygun olup, ancak dört mevsimde yürüyüş yapılabilir.

KÜRE DAĞI PARKURLARI-RAKIM-1.555 m.

- 1-Küre Dağı Ana zirve parkuru (2 Parkur)
 - 2-Küre-Sankayalar parkuru
- Parkurların toplam uzunluğu: 39 km. Zorluk Derecesi: 2
Parkurdaki en yüksek nokta/ Rakımı:
Küre –Zirve- 1.555 m.

Parkurun tüm rotaları doğa yürüyüşü için uygun olup %84,3 oranında bitki örtüsüyle kaplıdır. Rotanın bazı bölümlerinde bu oran%95'e kadar yükselmektedir. Bitki örtüsü bakımından, kuşburnu, alıç, meşe, ardıç, mazi ve çam ağaçlarıyla donatılmıştır. Zirveden Ankara Elmalıdede, Elmadağ, İdris dağı ile Kırşehir zirveleri rahatça görülmektedir. Parkur, dağcılar için bahar ve kış mevsiminde daha uygun olup, ancak dört mevsimde yürüyüş yapılabilir.

BEYREK DAĞI PARKURLARI-RAKIM-1.522 m.

- 1-Köprüköy-Zirve-Haydardede parkuru
 - 2-Köprüköy yayla-Zirve-Köprüköy yayla parkuru
 - 3-Köprüköy yaylası-Zirve-Haydardede köyü
 - 4-Köprüköy yaylası-Zirve-Müsellim köyü
- Parkurların toplam uzunluğu: 33 km. Zorluk Derecesi: 1
Parkurdaki en yüksek noktanın adı ve Rakımı:
Beyrek –Zirve- 1.522 m.

Parkurun tüm rotaları doğa yürüyüşü için uygun olup %36,2 oranında bitki örtüsüyle kaplıdır. Bitki örtüsü bakımından, kuşburnu, alıç, meşe ve ardıç, ağaçlarıyla donatılmıştır. Zirveden Ankara Elmalıdede, Elmadağ, İdris dağı ile Kırşehir zirveleri rahatça görülmektedir. Ayrıca, Çeşnigir kanyonunun en güzel seyredildiği nokta Beyrek zirvesidir. Parkur, dağcılar için bahar ve kış mevsiminde daha uygun olup, ancak dört mevsimde yürüyüş yapılabilir.

ÇELEBİ DAĞI PARKURLARI-RAKIM-1.498 m.

- 1-Yayla Çeşme-Zirve-Yayla Çeşme
 - 2-Çelebi-Zirve-Çelebi
- Parkurların toplam uzunluğu: 23 km. Zorluk Derecesi: 1
Parkurdaki en yüksek noktanın adı ve Rakımı:
Çelebi –Zirve-1.498 m.

Parkurun tüm rotaları doğa yürüyüşü için uygun olup %23,2 oranında bitki örtüsüyle kaplıdır. Bitki örtüsü bakımından, kuşburnu, alıç ve meşe ağaçlarıyla donatılmıştır. Ana zirveden Ankara Elmalıdede, Elmadağ, İdris dağı ile Kırşehir zirveleri rahatça görülmektedir. Çelebi zi vesinin en büyük özelliği 1.432 rakımlı ikinci zirvesi olup, zirvesinden aynı anda sırasıyla Kapulukaya, Kesikköprü ve Hirfanlı Baraj göllerini gören tek zirve özelliğini taşımaktadır. Parkur, dağcılar için bahar ve kış mevsiminde daha uygun olup, ancak dört mevsimde yürüyüş yapılabilir.

SİVRİ DAĞI PARKURLARI-ZİRVE RAKIM-1.449 m.

- 1- Ana Zirve Parkuru
- Parkurların toplam uzunluğu: 7 km.Zorluk Derecesi: 1
Parkurdaki en yüksek noktanın adı ve Rakımı:
Sivri tepe –Zirve-1.449 m.

Parkurun tüm rotaları doğa yürüyüşü için uygun olup %4,2 oranında bitki örtüsüyle kaplıdır. Bitki örtüsü bakımından çok zayıf olup az miktarda karamık, meşe kuşburnu, mevcuttur. Zirveden Ankara Elmalıdede, Elmadağ, İdris dağı ve Kastamonu Ilgaz dağı görülmektedir. Parkurun en çekici özelliği parkurun dik ve bulunması zor bir mağara ile donatılmış olmasıdır. Parkur, dağcılar için bahar ve kış mevsiminde daha uygun olup, ancak dört mevsimde yürüyüş yapılabilir.

KIRIKKALE VADI VE KANYON PARKURLARI

1- Kanyonlar

-Çeşnigir Kanyonu;
Kırıkkale'nin en önemli kanyonu olup, amatör dağcılara uygun değildir. Değirmen bölgesine cam köprü ya da asma köprü ve ilaveten ahşap yol ile zenginleştirilirse herkese uygun hale gelebilir.

-Hacıbey Kanyonu
Kırıkkale iline en yakın kanyon iki ayrı bölümden oluşmakta olup oldukça etkileyicidir.

-Karanlıkdere Kanyonu
Büyükyağlı köyü sınırları içinde yer alan bu kanyon içinde üç mevsim su bulunmaktadır. Kanyon içinde dört adette şelale mevcuttur.

d) Dinek kanyonu- ağaç dokusu yüksek olup kanyon içinde ŞARŞAR adında şelalesi mevcuttur. Ağaç dokusunun çokluğu nedeniyle zor parkur olarak dikkat çekmektedir.

2-Vadiler

- İkiztepe Vadi Parkuru
- Hacıbey Büyük Parkur
- Ceritkale Vadisi
- Karacalı Vadisi
- Kılıçlar Vadi Parkuru
- Sülübük Vadi Parkuru
- Çeşnigir-Tabiat Parkı
- Karakeçili-Akkoşan Vadisi
- Keçili A Parkuru
- Keçili B Parkuru
- Keçili C Parkuru
- Mahmutlar Vadisi

Kanyonların tamamının keşfi tamamlanmıştır. Vadilerde ise ilk 5 (beş) vadinin keşifleri tamamlanmıştır. Geriye kalan 7 (yedi) vadi ise keşfini beklemektedir.

Vadiler içinde doğasıyla içinde dört mevsim akan deresiyle, dik kayalıklarıyla en dikkat çeken vadimiz Ceritkale vadisi.

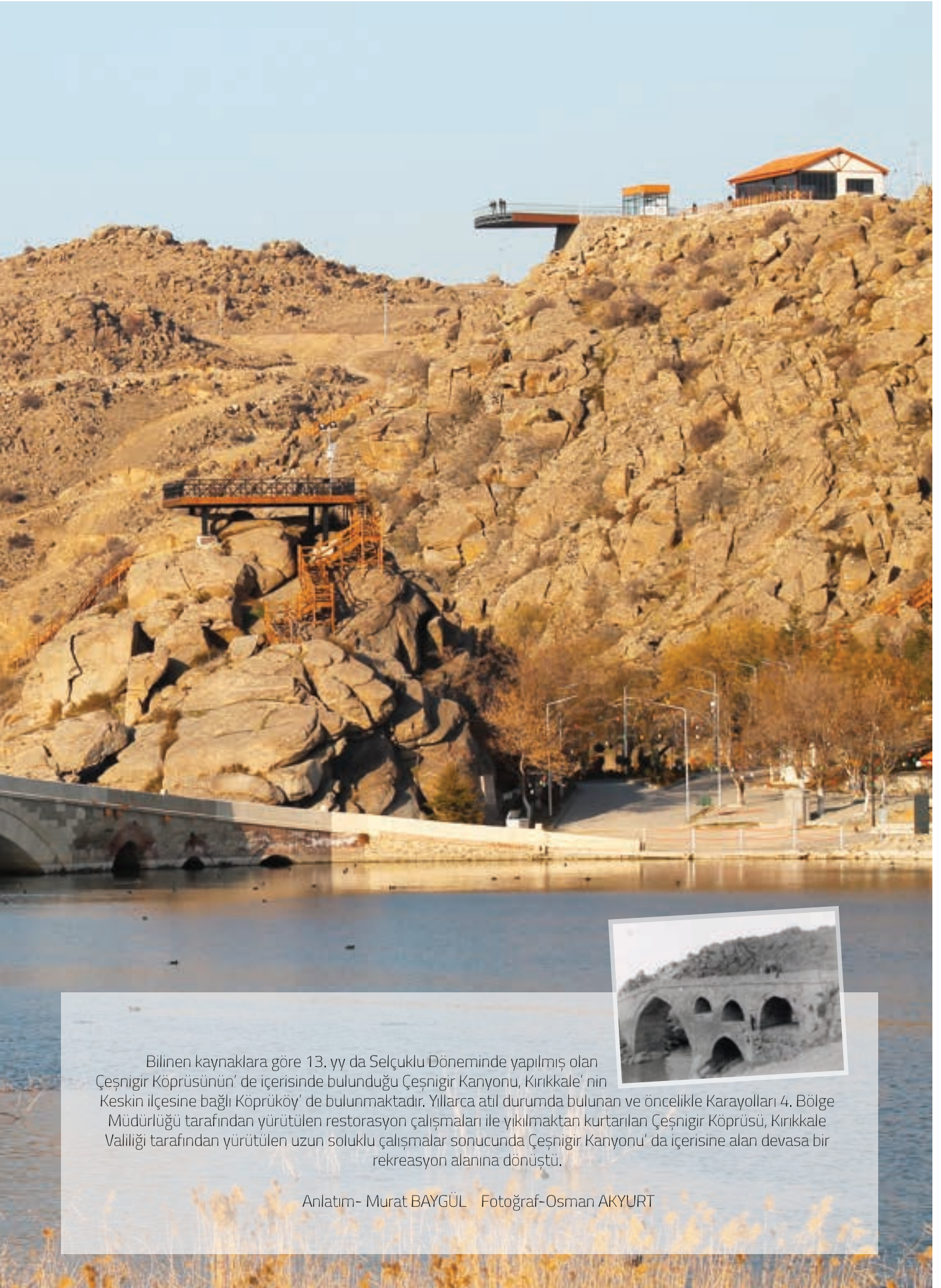
SULAKYURT-KOÇU DAĞ PARKURLARI
Yığlı tepe-Rakım.1353 m.

Sulakyurt ilçemiz içinde yer alan Koçu dağı üzerinde toplamda 38 km. uzunluğunda üç (3) ayrı parkur bulunmaktadır. Bitki örtüsü oranı %87,6 dir.

KAÇIŞ NOKTASI

eşnigir kanyonu

Bilinen kaynaklara göre 13. yy da Selçuklu Döneminde yapılmış olan Çeşnigir Köprüsünün' de içerisinde bulunduğu Çeşnigir Kanyonu, Kırıkkale' nin Keskin ilçesine bağlı Köprüköy' de bulunmaktadır. Yıllarca atıl durumda bulunan ve öncelikle Karayolları 4. Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülen restorasyon çalışmaları ile yıkılmaktan kurtarılan Çeşnigir Köprüsü, Kırıkkale Valiliği tarafından yürütülen uzun soluklu çalışmalar sonucunda Çeşnigir Kanyonu' da içerisine alan devasa bir rekreasyon alanına dönüştü.

Anlatım- Murat BAYGÜL Fotoğraf-Osman AKYURT

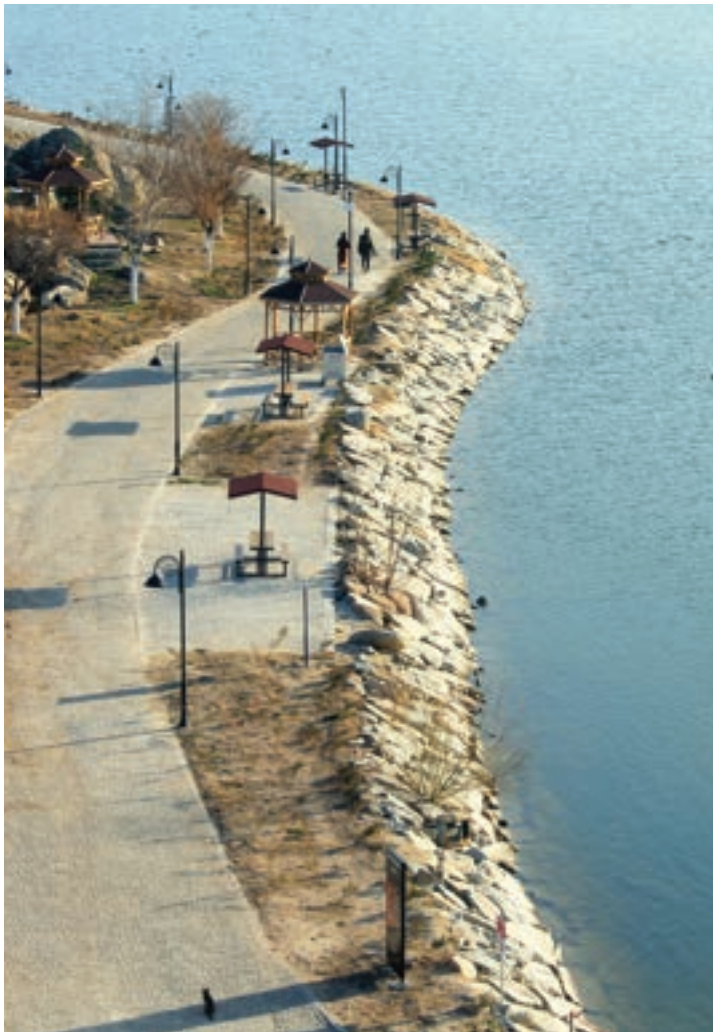

Çeşnigir' in kelime anlamını araştırdığımızda Osmanlı' da Darphane-i amire'de (darphane) çalışan ve basılan gümüş ve altın paraların ayarını kontrol eden kişi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çeşnigir bir başka tanımda ise, Farsça' da "tat, lezzet " anlamına gelen " Çaşni" ile " tutan, alan " anlamına gelen " gir " kelimelerinden türeyen, Osmanlı' da yemeklerden sorumlu olan ve başlıca görevi yemeğin tadımını yaparak padişahın yiyeceği yemeklerin güvenliğini sağlamak olan görevlilere verilen isimdi.

Köprü'nün ismini nereden aldığı bilinmiyor ve bilinen kaynaklara göre 13.yy da yapıldığı tahmin ediliyor. Köprü'nün Yavuz Sultan Selim' in Mısır seferi sırasında Mimar Sinan tarafından yeniden yapıldığı bilinmektedir. Çeşnigir Köprüsü, Kızılırmak' ın Kırıkkale sınırlarından geçen bölümünde, Keskin' e bağlı Köprüköy köyünde bulunmaktadır.

Daha önce Ankara- Bala- Kaman- Kırşehir yol güzergahı üzerinde aktif olarak kullanılan köprü, Kapulu-kaya Barajını' nın faaliyete geçmesiyle birlikte ayak kısımları sular altında kalmıştır.

Çeşnigir Köprüsü 110 metre uzunluğunda ve 6 metre genişliğinde bölgenin kayalık zemini üzerine oturtulmuş, orta bölümünde belirgin bir eğimin bulunduğu, 18,60 m orta açıklığa sahip bir taş köprüdür. Köprüde suyun yükselmesi halinde akışı sağlamak ve köprü'nün ağırlığını hafifletmek üzere 3' ü yukarıda, 9 adedi aşağıda toplam 12 göz bulunmaktadır.

“ Günübirlik ziyaretlerinizde semaverinizi ve mangalınızı kapıp geleceğiniz bir yer iken, gezginler için kamp çadırını kurabileceğiniz çok güzel bir lokasyon Çeşnigir Kanyonu.”

Bir Selçuklu eseri olan Çeşnigir Köprüsü 1402 yılında Ankara Savaşı' nda Timur ordusu tarafından kullanılmış bir köprüdür. Yine bilinen kaynaklara göre köprü'nün yakınında bir Selçuklu Han' ı bulunmaktadır. Ancak günümüzde bu hana ait mevcut bir kalıntı bulunmamaktadır.

Kaçış Noktası serisinin ilkinde Çeşnigir Köprüsü'nün de içinde bulunduğu Çeşnigir Kanyonu'na yer vermek istedik. Çünkü kanyon hemen hemen herkes için birçok fırsat sunan çok yönlü bir kaçış noktası.

Tarih severler, kampçılık ve olta balıkçılığından hoşlananlar, kanyon yürüyüşü yapmak isteyen trekking meraklıları, dağ ve doğa sporu tutkunları, fotoğrafçılar, mangal severler, Anadolu' nun ortasında tekne turu mu olur? diyenler, Kızılırmak boyunca ailesiyle bisiklet turu atmak isteyenler,

rengarenk uçurtmalarını göklerde süzdürmek isteyenler, balık ekmek için iskele arayanlar, cam terasında çay kahve keyfi yapmak isteyenler, kısacası Çeşnigir Kanyonu' nda herkes için bir aktivite var.

Günübirlik ziyaretlerinizde semaverinizi ve mangalınızı kapıp geleceğiniz bir yer iken, gezginler için kamp çadırını kurabileceğiniz çok güzel bir lokasyon Çeşnigir Kanyonu.

Çeşnigir Kanyonu' nun sırtını dayadığı Beyrek Dağı' ndan bahsetmeden geçmek olmaz. Dağ ve doğa sporları için belki de bölgenin en güzel yürüyüş rotalarından birisi de burada. 1522 m yüksekliğe sahip Beyrek Dağı boyunca meşe ağaçları arasında %10- 25 eğimli patika yollar arasında yaklaşık 13 km lik bir trekking rotası sizi bekliyor

“ Kırıkkale Valiliği tarafından yapılan çalışmalarda bölge bambaşka bir hüviyete bürünmüş. Kanyona hakim bir tepede yapılan seyir terası sizlere muhteşem bir panoramik görüntü sunuyor. ”

Çeşnigir Kanyonu 2019- 2020 yıllarında Kırıkkale Valiliği tarafından tarihi dokusu korunarak yapılan titiz çalışmalar ile tüm güzellikleri ortaya çıkarılmış ve turizme kazandırılarak hizmete açılmış bir değer olarak ziyaretlerinizi bekliyor. Üstelik barındırdığı güzellikler ve sunduğu tüm bu fırsatlar ile hemen yanı başınızda. Burası, Ankara’ dan Bala ilçesi üzerinden sadece 113 km. Kırıkkale’ den Keskin ve Karakeçili ilçeleri üzerinden iki farklı rota ile gelebilirsiniz. Karakeçili rotası 34 km, Keskin rotası ise 59 km.

Kırıkkale Valiliği tarafından yapılan çalışmalarda bölge bambaşka bir hüviyete bürünmüş. Kanyona hakim bir tepede yapılan seyir terası sizlere muhteşem bir panoramik görüntü sunuyor. Teras son zamanlarda evlenen çiftler için olmazsa olmaz bir açık hava stüdyosuna dönüşmüş bile. Cam terasın olduğu bölümde Öğretmenevi tarafından işletilen son derece nezih bir kafe, çocuk parkı ve yürüyüş parkurları bulunmakta. Kızılırmak boyunca uzayan parkurda yapacağınız yürüyüşün size çok iyi geleceğine eminiz.

Cam Terasa aracınız ile köy içerisinden karayolu ile gelebildiğiniz gibi Çeşnigir Köprüsünün bulunduğu alandan yapılan tahta merdivenler ile kısa bir yürüyüş sonunda ulaşabilirsiniz.

Valiliğin bölgeye kazandırdığı en güzel aktivitelerden birisi de tekne ile kanyon gezisi olsa gerek. Bu muazzam güzelliği seyir terasından temaşa ettikten sonra yaklaşık 15- 20 dakika süren ve enerjisini güneş panellerinden alan bir tekne turu kesinlikle yapılması gerekenlerden.

Çeşnigir Kanyonunu her mevsim ziyaret edebilirsiniz. Enerjinizi tükendiğini hissettiğiniz anda hiç durmayın ve hemen Çeşnigir Kanyonunu’ na kaçın.

Pişman olmayacaksınız. Keyifli gezmeler..

BİR TAT

keskin tava

Fotoğraf ve Anlatım Mustafa BOZBAĞ

Keskin Tava

Keskin Tava, Anadolu' daki taş fırın ve tava kültürünün bir ürünüdür. Gerek tavada hazırlanması gerek meşe odunu kullanılan taş fırınlarda ağır ağır pişmesi ve tabiki bölgenin doğal ürünlerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan muazzam bir lezzettir Keskin Tava.

Orta Anadolu' nun kekiklerle bezeli bozkırlarında yetiştirilmiş kuzuların etleri, elleri öpülesi anaların ellerinde yetiştirilen doğal sebzeler ve mis kokulu tereyağı Keskin Tava' nın o " Keskin " lezzetini oluşturan diğer temel etmenler.

Bunlar neden önemli? Bunu Keskinli Tava ustası Hakkı Ustanın ifadesiyle açıklayalım.

" Keskin Tava Keskin' de yenir, Keskin Tava Daldaloğlu' nda yenir"

Aslında Edirne' den Kars' a Anadolu' nun her köşesinde tava kültürü hakimdir ve tava kültürü Türk Mutfağının en önemli unsurlarından birisi haline gelmiştir. Ancak bölgesel lezzetlerin oluşmasında bahsettiğimiz gibi ürünlerin yöreselliği ve uygulanan geleneksel yöntemler belirleyici olmaktadır.

Bu minvalde bize düşen " 43 ilin kesişme noktasında Kırıkkale Keskin' de, Keskin Tava yemeden yolunuza devam etmeyin" demek olsa gerek.

MALZEMELER

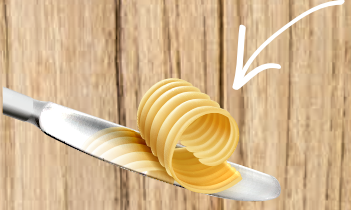
- 3-4 Kişilik -

1,5 Kg Domates

300 Gr Sivri Biber

Tereyağ

150 Gr Sarımsak

Tuz

Pul Biber

1,5 Kg Kuzu Pirzola

YAPILIŖI

Keskin Tava yapımında kullanılan tüm ürünlerin arzu edilen doğallıkta ve mevsiminde olması çok önemli. Bununla birlikte Keskin Tava' nın taş fırında ve meşe odunu ateşinde yaklaşık 1 saat 15 dakika pişmesi gerekiyor.

Bu iki önemli hususu belirttikten sonra Keskin Tava tarifine geçebiliriz.

1- Öncelikle tavamızı yağlıyoruz ve domatesleri dairesel olarak dilimleyerek tavamıza diziyoruz.

2- Daha sonra sivri biberleri uzun ve çok inceltmeden dört parçaya ayırıyoruz ve domateslerin üzerine diziyoruz.

3- Sarımsaklarımızı da küçükse tek parça halinde iri dişleri ise sadece ikiye bölerek tavamıza diziyoruz. Sarımsağın bol olması Keskin Tava' nın bir diğer en önemli püf noktalarından birisidir diyebiliriz.

4- Sıra geldi kuzu pirzolarını dizmeye. Pirzoları dizmeden tuz ve kırmızı pul biberimizi ekliyoruz. Sonra taze kuzu pirzolarını özenle diziyor ve tereyağımızı üzerine küçük parçalar halinde serpiştiriyoruz.

Daldaloğlu Lezzet Durağı kuzu etlerinin taze ve iyi dinlendirilmiş olması için etleri lokantada bulundurmuyor. Alınan sipariş ile kuzu etlerini taze taze kasaptan getiriyor. Keskin Tava' da tercihen siğir eti de kullanılabilir.

5- Keskin Tava' mız fırına sürölmeye hazır. Ancak taş fırının daha önce yakılmış olması ve yeterli ısıya (200 C) ulaşması gerekir.

Keskin Tava' nın pişirilme süresi bahsettiğimiz gibi 1 saat 15 dakika. Bunun bir saati üzeri folyo ile kaplanmış olarak, son 15 dakikası ise üzeri açılarak kızartılması şeklinde oluyor.

Keskin Tava Türk Patent ve Kurumu Tarafından
" Coğrafi İşaret" ile tescillenmiştir.

Keskin Tava taş fırında yavaş yavaş pişerken size Keskin' in tarihi ve doğal güzelliklerini görme şansı sunuyor.

Tavanız fırında pişerken Keskin Sulu Mağarayı gezebilir, Keskin sokaklarında dolaşarak Tarihi Keskin Evlerini, Rahmi Pehlivanlı Konağını, Hacı Taşan Kültür Merkezini (Taş Mektebi), Kibrithane, Fişekhane ve Karıştıran mesire alanını ziyaret edebilirsiniz.

Biz bu süreci çok iyi değerlendirdik. Tarihi Keskin Evlerini temâşa ederek yaptığımız Keskin turu sonrasında Sulu Mağara ziyareti gerçekleştirdik ve inanılmaz güzelliklere şahit olduk.

Keskin Tavamız artık hazır. Keskin Tava sıcak lavaş ekmeği, mevsim salatası ve yayık ayranı ile servis edilir.

Biz Keskin Tavamızı Keskin' de Kayseri yolu üzerinde Daldaloğlu Lezzet Durağında Hakkı Usta' nın ellerinden yedik. Sizin de yolunuz düşerse ve bu lezzeti tatmak isterseniz uğramadan geçmeyin. Bir de Daldaloğlu' na da Keskin' li bozlak üstadlarının canlı müzik performansına denk gelerseniz demeyin keyfinize..

Afiyetle..

Tayyar Bey Konağı

Kırıkkale Balışeyh ilçesi Beyobası köyünde bulunan ve "Bey Konağı" olarak tanımlanan söz konusu taşınmaz Harmanyolu kenarında oldukça geniş bir bahçe içerisinde yer almaktadır. İçerisi yeşillikli ve ağaçlıklı bahçesi kademeli olarak yükselen bir duvar ile çevrelenmiş olup, bahçeye çift kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Ayrıca, konağın yanında bahçe duvarına bitişik taş malzemeli ve bugün akar durumda bir çeşme yer almaktadır.

Mimari olarak bir önceki Konak ile benzer özellikler gösteren zemin üzeri bir katlı konağın giriş katı taş malzemeli olup, üst kat ahşap iskelet sistem arası kerpiç dolgulu, üzeri beyaz renk sıvalıdır. Ahşap kırma çatı üzeri Marsilya tipi kiremitle örtülü olup, dışa çıkmalı saçak altı ahşap kaplıdır. Yapıya giriş doğu cephesinden çift kanatlı ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır. Bu bölüm üst katta dışa çıkmalı sofa ile vurgulanmış olup, giriş kısmına 5 adet taş basamaklı merdivenle çıkılmaktadır. Sofa, iki adet ahşap sütun ve üzerinde profilli ahşap konsollarla desteklidir. Üst ve alt kattaki pencereler dikdörtgen ve ahşap çerçeveli olup, alt kattakiler demir parmaklıdır. Giriş katında iç mekânda orta avluya karşılıklı açılan dört oda bulunmaktadır. Ahşap merdivenle ulaşılan üst katta salona açılan yine dört oda düzenlemesinden oluşmaktadır. Odalarda zemin ve tavan ahşap olup, her odada yine ahşap malzemeli dolap düzenlemesi bulunmaktadır. Gerek odalara girişi sağlayan ahşap kapılarda gerekse odalardaki dolaplarda kazıma teknikli geometrik bezemeler bulunmaktadır. Üst kat salon bölümünün tavan kaplamasında merkezdeki göbek rozet şeklinde düzenlenmiştir.

Kaynak:

<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kirikkale/kulturenvanteri/tayyar-bey-konagi>

Taş Mektep

1913 yılında Kız Mektebi olarak inşa edilen Taş Mektep, yüz yıllık geçmişiyle Keskin' in belki de iyi bir şekilde korunabilen sayılı eserleri arasında gösterilebilir. Çünkü Keskin ilçesi, bölgenin en eski yerleşim birimlerinden olması ve içerisinde barındırdığı köklü geçmişine rağmen bu heybetini fiziksel olarak bu güne taşıdığı pek söylenemez.

Taş Mektep, Keskin' de Altıntaş Mahallesinde bulunmaktadır. Kızlara yönelik İlk ve Orta okul olarak "İnas- ı ibdidai ve rüştiye" kurulan Taş Mektep uzun yıllar bu şekilde hizmet vermiş. Yapı moloz taşlarla zeminden yükseltilerek inşaa edilmiş, pencere, söve ve letonları ile köşelerinde kırmızı renkli kesme taş kullanılmış. Duvarlarında ise yer yer kesme taş-moloz ile örgülenmiştir.

Doğu cephesinde yer alan girişi dört basamak ile sağlanmaktadır. Binanın en dikkat çeken bölümü girişi. Çift kanatlı ahşap kapısı olan kemer giriş alanı yapı cephesinin daha ön planında yer almakta. Üçgen alınlığın kenarında sütun kaideleri gibi görünümlü olan alanlardada ay yıldız motifi yer almaktadır.

Alınlığın üzerinde mermer kitabesi bulunur ve kitabe metni şöyledir.

" Ashab- ı Hamiyet Mendan tarafından inşaa olunan inas- ı ibtida- i ve rüştiye mektebi sene 1331 "

Taş Mektep 1970 li yıllardan itibaren İlçe Halk Kütüphanesi olarak hizmet vermeye başlamış ve bu görevini 2012 yılına kadar götürmüştür.

2012 yılında Keskin Kaymakamlığı tarafından restore edilerek 2013 yılında Hacı Taşan Kültür ve Sanat Evi olarak hizmet vermeye başlayan

“ Taş Mektep 1913 yılında Kız Mektebi olarak inşaa edilmiş. Binanın en dikkat çeken bölümü girişi. Çift kanatlı ahşap kapısı olan kemer giriş alanı yapı cephesinin daha ön planında yer almakta. Üçgen alınlığın kenarında sütun kaideleri gibi görünümlü olan alanlardada ay yıldız motifi yer almaktadır. ”

Hacı Taşan Kültür ve Sanat evinde bizi Taşan Kardeşler karşıladı. Taşan Kardeşler Büyük Üstad Hacı TAŞAN' ın yeğenleri ve hala geçimlerini müzisyenlik yaparak, kendi deyimleriyle " Dügün çalarak " sağlıyorlar. Taşan Kardeşler, Hacı Taşan Kültür ve Sanat Evinde Keskin kültürüne dair birçok görev üstlenmişler.

Haftanın Salı ve Cuma günleri sazlı sözlü geceler tertip ediliyor. Her hafta kendilerini dinlemek ve bu kültürü yaşamak isteyen ziyaretçilerinden son derece memnunar.

Aslında memnuniyetleri dinlenilmek, alkışlanmak değil. Keskin tarihine, öz kültürüne olan ilgili alaka onları memnun ediyor.

Çünkü geline nokta bu kültür ve sanatın devam ettirelemeyeceği, sonraki nesillere aktarılamayacağından endişeli ve şikayetçiler. Kendileri ile

birlikte parmakla sayılacak kadar az kişinin bu kültürün son temsilcileri olduklarını düşünüyorlar.

Bu kültür onların yaşam şekli, mesleği ve tek geçim kaynakları. Kayda değer bir gelir elde edemedikleri için de kendi çocukları dahil kültürlerinden uzaklaştıklarını dile getiriyorlar.

Taşan Kardeşler bu kültürün gelecek nesillere

aktarılması adına Hacı Taşan Kültür ve Sanat Evinde isteyen herkese, ilköğretimden Üniversite öğrencisine, esnaftan memura kadar herkese

kurs veriyor.

Keskin halayından, davul- zurnaya, kemandan saz kursuna kadar Keskin kültürüne dair ne varsa eğitimini veriyorlar.

Haftanın Salı ve

Cuma günleri dışında da burada herhangi bir program tertip etmek mümkün. Hacı Taşan Kültür ve Sanat evi herkese açık bir yer.

Önceden haber

vererek aileleriniz, misafirleriniz ve arkadaşlarınızla burada eğlenceli güzel vakitler geçirecek programlar yapabilirsiniz.

Taşan Kardeşler; Abidin, Nusret, Suat, Duran ve Halit Taşan ile her zaman Hacı Taşan Kültür ve Sanat Evinde.

Biz de bu güzel ortamın hazırlanmasında restorasyon aşamasından

sunulan güzelliklere kadar emekleri bulunan herkese ve Abidin, Nusret, Suat, Duran ve Halit Taşan kardeşlere teşekkür ederiz.

keskin kibritleri

Türkiye' nin ilk kibrit fabrikası olması ve dışa bağımlılığı azaltarak iç talebin tamamını karşılamak amacıyla 1922 yılının yaz aylarında, ülkede ekonomik darlığın en yüksek olduğu ve kibrit fiyatlarının darlık nedeniyle yüksek olduğu zamanlarda Keskin eşrafından Yahya Bey' in sermayesi ve Sabri Bey' in teknik bilgisi ile ortaya çıkan Keskin Kibritlerinin hikayesini araştırmak çok heyecan vericiydi.

Heyecanımız Keskin Kibritlerinin Ankara piyasasında bile kullanılmaya başlanmasıyla katlansa da, yurt dışındaki bazı kibrit üreticilerinin bu durumu haber alarak Keskin Kibritlerini piyasadan çıkarmak için ülke içindeki acenteleri aracılığıyla Ankara ve çevresinde üç kutu kibriti 40 paradan satmaya başlayarak rekabet edilemez hale getirmesi, kibritin inhisar altına alınması ve fabrikanın kapanmaya mahkum olması bizler de hayal kırıklığı yaratmıştır.

Yeri gelmişken belirtmek gerekir ki! Kibrit fiyatlarını kıran üreticinin Hollandalı bir firma olduğu ve 1923 yılında Kibrit ithalatının %6' sını karşıladığı, kibrit başına alınan 20 para istihlak vergisi ödenmesine rağmen üç kutu kibritin 40 paraya satılması ve buna rağmen kibrit ithalatının 1924 yılında %14' e yükselmesi bir hayli düşündürücüdür.

Bu durum Kütahya Mebusu Recep Bey' in (Peker) dikkatini çekmiş ve Meclis Başkanlığına sunduğu önerge ile fabrikanın üretimi olan kibritlerin şartların normale dönmesi ile ithal edilmeye başlanan kibritlerle rekabet edemediğini belirtmiş, işletmenin kapanmak üzere olduğunu ve bunun da başka alanlardaki teşebbüsler için cesaret kırıcı olacağını belirtmiştir. Ayrıca söz konusu fabrikanın himaye edilemediği takdirde ekonomik bağımsızlık adına söylenen lafların hiçbir anlamının kalmayacağını savunmuştur.

Recep PEKER meclis' te yaptığı konuşmada " Biz bu teşebbüsâtı iktisadiyeyi yaşatmak mecburiyetindeyiz. Onu boğmak isteyen bazı müşküller var. Bu hayati mücadeledir. Bu hayati mücadelede erbabı teşebbüs

Meclisi Ali tarafından mazharı himaye olmazsa bundan sonra hiçbir vakit... kibrit...gibi kati her türlü ihtiyacımızı teşkil eden mühim bazı şeyleri bugün memleketimizde yetiştirmek üzere hiçbir sahibi teşebbüs bulamayacağız ve kimse de bir şeyi yapmaya cesaret edemeyecektir. (Çok doğru sesleri) Binaenaleyh, efendiler gayet mühim bir nokta teşkil eden Keskin kibritlerinin bu vaziyeti üzerinde Meclisi Ali esaslı bir faaliyeti temerküz ettirir de bu meseleyi hallederse bundan sonraki erbabı teşebbüs için büyük bir teşviki faaliyet olur. Yok eğer buna müsamaha ve lakaydi gösterirsek bundan sonra istiklali iktisadi mefhumu altında tanıdığımız kelimelerin ve övündüğümüz şekillerin katiyen maddi hiçbir manası yoktur (Çok doğru sesleri) Ve memleketimize hiçbir teşebbüsü iktisadi husule gelmeyecektir. Tensip buyursanız takririm encumene gitsin, tetkik edilsin, Hükümetle konuşulsun (Encümene sesleri) Hükümet de alakadar olsun, behemehal ve behemehal, acil ve yakın bir günde olarak Keskin kibritlerini mutlaka herşeye rağmen himaye edelim (Doğru sesleri)." Diyerek Keskin kibritlerinin geleceği hakkında verdiği mücadele gözler önüne serilmektedir.

Önerge üzerine İzmir Mebusu Mahmud Celal (Bayar) tarafından, fabrikanın nasıl himaye edileceği konusunda teklifte bulunmak üzere araştırma yaptırılmıştır.

Araştırma raporu, savaş halinin devamı nedeniyle hammadde tedariğinde yaşanan sıkıntılar altında öncelikle el yordamıyla yapılan üretimler sonucunda nitelik ve nicelik yönünden yetersiz olan Keskin kibritlerinin yine de 1923 yılının sonlarında satışa sunulduğunu ortaya koymaktadır. Kısa bir süre üretime ara veren işletme, şirket ortağı Sabri Bey' in Almanya' dan beraberinde getirdiği kimyevi formüllerle uygun bir şekilde fabrikayı yenilemesiyle 1924 yılı başında yeniden başlamıştır.

Keskin kibritlerinin kavakları Kaman, Kırşehir ve Beyobası' ndan temin edilmekteydi.

El gücü ile 2000 kutu üretimi yapılan Keskin kibritlerinin, bazı ekipmanların ilave edilerek teknolojisinin geliştirilmesiyle üretiminin 12000- 14000 kutuya çıkarılması mümkün görülmekte idi. Öncelikle iç talebi karşılamak amacıyla kurulan şirketin yaşanan abluka nedeniyle makine ve ekipmanları yurt dışından sağlayamaması ve içerde imal etmeye çalışması nedeniyle 25.000 liralık sermayesini tükettiğini görüyoruz.

Fabrikanın yeterli sayıda ve kaliteli üretimi sağlayarak rakipleri ile mücadele edebilmesine olanak sağlayacak ekipman ve malzeme yenilenmesi için hükümet tarafından 6125 Pound destek verilmesi, Ankara, Kastamonu, Yozgat, Kırşehir, Çankırı, Çorum, Eskişehir, Kayseri, Sivas, Amasya ve Tokat illerini kapsayan bölgesel üretim tekelini verilmesi ve istihlak vergisinden muaf tutulması halinde Keskin kibrit fabrikasından yıllık 30 milyon kutu kibrit üretiminin gerçekleştirilmesi mümkün görülmekteydi.

Encümen, makine ve ekipmanın İktisat Vekaleti tarafından alınması, şirket aktiflerinin ipotek edilerek şirkete 10,000 lira işletme sermayesinin 10 yıllık vade ve %8 lik faizle kredi olarak verilmesi, standartlara uygun olarak üretilen her kutu kibritten alınacak istihlak vergisinin 5 sene için 10 paraya düşürülmesi, ekipmanların hükümette özel tarifeye demiryolu ile nakledilmesi ve şirketin Teşvik- i Sanayii kanunundan faydalandırılmasını içeren raporunu Meclis' in onayına sundu. Bu teklifler içerisinde ortada başkaca bir kibrit fabrikası bulunmaması nedeniyle bölgesel üretim tekelini önerisi kabul edilmemiş, diğer himaye tedbirlerinin kabul edildiği görülmektedir.

Sağlanan kredinin doğrudan özel sektöre verilmiş uzun vadeli bir sanayi kredisi olduğu düşünülmektedir. Alınan kararlar ilk bakışta kibrit üretiminin özel sektöre bırakıldığı izlenimi veriyor olsa da, bu süreçlerin öncesi ve sonrasında yaşanan gelişmeler Keskin Şirketinin korunması ve yaşatılmasından ziyade hükümet tarafından kurulacak kibrit fabrikasını ön plana çıkardığı anlaşılmaktadır. Meclis tutanaklarından anlaşıldığı üzere yaşanan gerginlikler Keskin Kibrit fabrikasının geleceği ile ilgili tutarlı bir hedefin ortaya konmadığı anlaşılmaktadır.

Süreçlerde İktisat Vekaletinin sorumluluklarının belirgin düzeyde göze çarpması ve hükümetin kibriti inhisar (tekel) altına alma niyetinde olduğu biliniyorken bu raporun hemen sonrasında Meclis' e sunulması ve bu raporun Meclis' te hiç tartışılmadan kabul edilmesi yardımların Keskin Şirketine değil tekel altına alınacak fabrikaya yardım etmek olduğunu düşündürmektedir. Nitekim Meclisin aldığı karara uygun olarak Keskin Kibrit Fabrikasına ödenmek üzere Ticaret Vekaleti bütçesine ilave edilen 100,000 TL tutarındaki bütçe kibritin inhisar altına alınacağı gerekçesiyle Bütçe Encümeni tarafından çıkarıldığı görülmektedir.

Meclis tutanaklarında İzmir Mebusu Şükrü (Saracoğlu) bey' e göre kararın Meclis' te ad okunarak oylanmaması

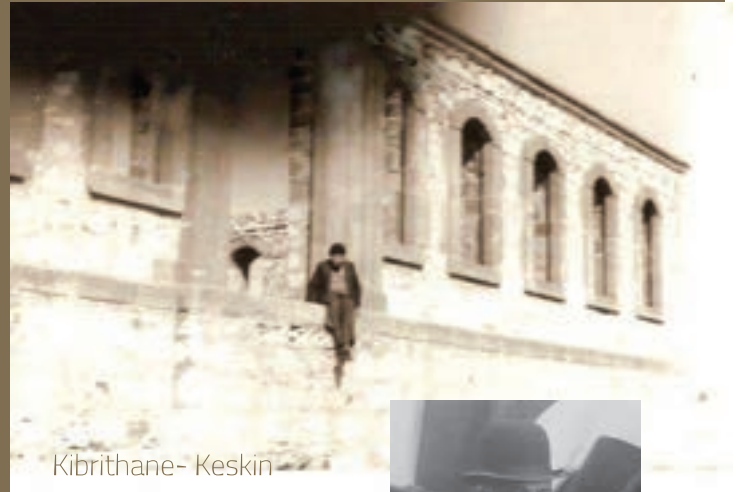
nedeniyle hükümsüz olduğunu iddia etmiş, Trabzon Mebusu Muhtar (Çilli) bey ve Konya Mebusu Eyüp Sabri (Hayırlıoğlu) Efendi de tek bir firmaya bütçeden böyle büyük bir miktarın ödenmesine karşı çıkmışlardır. Bunlara ek olarak Kütahya Mebusu Ragıp (Soysal) Bey' e göre Meclis bu tahsisatı kabul ederse inhisar (tekel) tesis edildiği zaman Hükümet' in eline çalışır durumda bir fabrika geçeceği iddia edilmekteydi. Nitekim yapılan oylamada tahsisat reddedilmiştir.

Nitekim kibriti tekel altına alan ve 20 Nisan 1924 tarihinde kabul edilen 1924 yılı Bütçe Kanunu ile Keskin Kibrit fabrikasının sonu gelmiştir. Türkiye Kibrit İnhisarı olarak Belçikalı SOGALFOR tarafından kurulan Sinop' ta kurulan fabrika kısa süre sonra kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle kapanmış ve sözleşme iptal edilmiştir. İnhisar daha sonra Amerikalı ATIC firmasına verilmiştir.

Keskin 14 Kasım 1925 tarihli 26 sayılı gazetesinde Kibrit İnhisarının işletilmesi nedeniyle kibritin tekele alındığı, tüccar ve esnafın elinde bulunan kibritleri Keskin Maliyesine bildirmeleri ve 28 Şubat 1926 tarihinden itibaren elde bulunan kibritlerin kaçak olarak nitelendirileceği bildirilmiştir.

Yine Keskin Gazetesinin 1925 yılına ait bir sayısında Kibrithane Fabrikasının kapı ve pencerelerinin yerinden sökülerek çalındığı ve fabrikanın yağmalandığı anlaşılmaktadır.

Tüm bu bilgiler ışığında vatansever iki eşrafın kişisel çabalarıyla 1922 yılında ortaya çıkan Keskin Kibrit Fabrikası 1925 yılında tümüyle tarihe karışmış görülmektedir.

Kibrithane- Keskin

Kütahya Mebusu
Recep PEKER

Balık avı yaşanan coğrafyaya göre el ile taş altı yoklamasından tutun, zıpkınla dalış veya tuzaklı sistemlere kadar çok çeşitlilik gösterir. En yaygın ve yasal olanı ise olta ile sportif balıkçılıktır.

Yazımızda bahsedeceğimiz başlıklar kısaca şunlardır.

- 1) Balıkçılık nedir ve kuralları nelerdir?
- 2) Malzeme ve avlanma şekilleri
- 3) Kırıkkale' deki ırmak, baraj ve göller ve buralardaki mevcut balık türleri

Dilerseniz ilk başlığımızla başlayalım. Balıkçılık insanın var oluşuyla beraber beslenme güdüsüyle ortaya çıkmıştır. Balık avı yaşanan coğrafyaya göre el ile taş altı yoklamasından tutun, zıpkınla dalış veya tuzaklı sistemlere kadar çok çeşitlilik gösterir. Fakat biz en yaygın ve legal olan olta ile sportif balıkçılığını konuşacağız.

En zevkli balıkçılık türü olan olta balıkçılığı da kendi içinde türlere ayrılır. Malzeme çeşitliliğiyle insanın zihnini arap saçına çevirse de bazen hep büyüklerin anlattığı gibi bir parça söğüt dalının ucundaki bir ip parçası, eğik bir çivi ve solucan ile de derelerde bile balık tutulabilir. Size gülünç gelebilir ama ben bunu denedim ve tecrübeyle sabit bir bilgidir.

Ben balığa giderken şunu hiç aklımdan çıkarmam. " Ben bu balığa muhtaç mıyım?", " Buraya gelirken amacım karnımı mı ruhumu mu doyurmak?" işte bu iki sorunun cevabını verebildiğim zaman ortamın sıcaklığı soğukluğu, kiri çamuru, yorgunluğu v.s hiç aklınıza gelmez. Ruhum doyunca gerisi önemli değil ama yanında mangalda yayın şişe de hayır diyemem.

İlk zamanlarda balıkçılığın kuralları tabi ki yoktu. İnsanlar karınları doyuncaya kadar avlanıyorlardı. Aslında bu balık popülasyonunu etkilemiyordu.

BÖLGEMİZDEKİ LİMİT ve YASAKLAR

TÜRLER	BOY LİMİT	GÜNLÜK LİMİT
Doğal Alabalık (Bütün Türler)	25 Cm	3 Adet
Gökkuşağı Alabalığı	Yok	10 Adet
Sazan	10 Cm	5 Adet
Kadife	26 Cm	10 Adet
Sudak	26 Cm	10 Adet
Tatlı Su Levreği	18 Cm	Kg
Tatlı Su Kefali	20 Cm	Kg
Siraz	20 Cm	Kg
Turna	40 Cm	5 Adet
Yayın	90 Cm	1 Adet
Karabalık	22 Cm	10 Adet
Diger Türler	Yok	Kg

Avlanamadıkları zaman kutuplardaki insanlar iglolarla donduruyor, ekvatora yakın insanlar ise tütsüleyerek veya kurutarak daha sonra yemek üzere saklıyorlardı. Ne zaman insan nüfusu çoğaldı ihtiyaçlar arttı, teknoloji ve bolluğa dayalı israf gelişti işte o zaman kurallar ve kısıtlamalar şart haline geldi. Bunun sonucu olarak tatlı su ve tuzlu sudaki yenir yenmez türler belirlendi. adet, boy, kilo limitleri getirildi. Avlanma türleri kısıtlandı, kullanılan ağ türevlerinden bazıları yasaklandı.

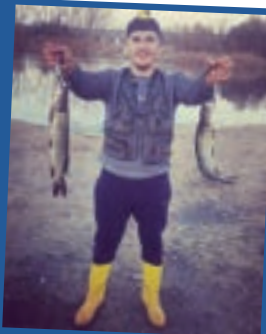

Kanca sayıları ve attığın olta adedi bile sınırlandırıldı. Yani doğal bir döngüyü bozmaya engel tüm sınırlar çizildi. Uymayanlar için ise cezai işlemler hazırlandı. Bunların yanı sıra yemleme ağı hariç tüm ağ türleri yasaktır. Hele hele balık popülasyonuna en büyük zararı veren ve adına "tırıvırı" denen katliam aracı da dahildir.

Evet kararımızı verdik balıkçılığa başlayacağız ama hiçbir şeyim yok ne yapmam lazım diye soranlarınızı duyar gibiyim. Balıkçılık malzemeleri için Kırıkkale' de birçok av bayili mevcut.

Öncelikle hangi balığı avlayacağız? Etçil saldırgan bir balık mı yoksa daha sakin beslenen karbonhidrat düşkünü bir balık mı? Şayet etçil saldırgan bir türden bahsediyorsak spin yöntemini tavsiye edebilirim

Halk arasında at çek olarak bilinen bu yöntem balıkçılığın spor olduğunu en çok hissettiğiniz yöntemdir. Mantığı ise sahte balık, kurt, kurbağa ile çeşitli aksiyonlar yaparak aç olan etçil balığı cezp edip saldırıyı hissettiğiniz anda kancayı tasmalayarak mükemmel bir savaşın ardından balığı kepçeleyip zafere ulaşmaktır.

Sazangilleri yani daha sakin yeme saldıran türü avlayacaksak bu sefer hamur, solucan, mısır, makarna, ciğer vb yemleri kullanarak dip takımı ve şamandıra sistemi ile avlama yaparız. O renkli şamandıranın balık yemlenirken yavaşça suya dalması eminim sizi bu yöntemle bağımlı hale getirecek.

Balığı tutmak kadar karaya çıkarmak da ustalık ister. Balık kepçesi hem balığın zarar görmemesi için hem de sudan çıkma anında balığın misinayı veya kancaya takıldığı ağız kısmını yırtıp kaçmaması için önemli bir gereçtir.

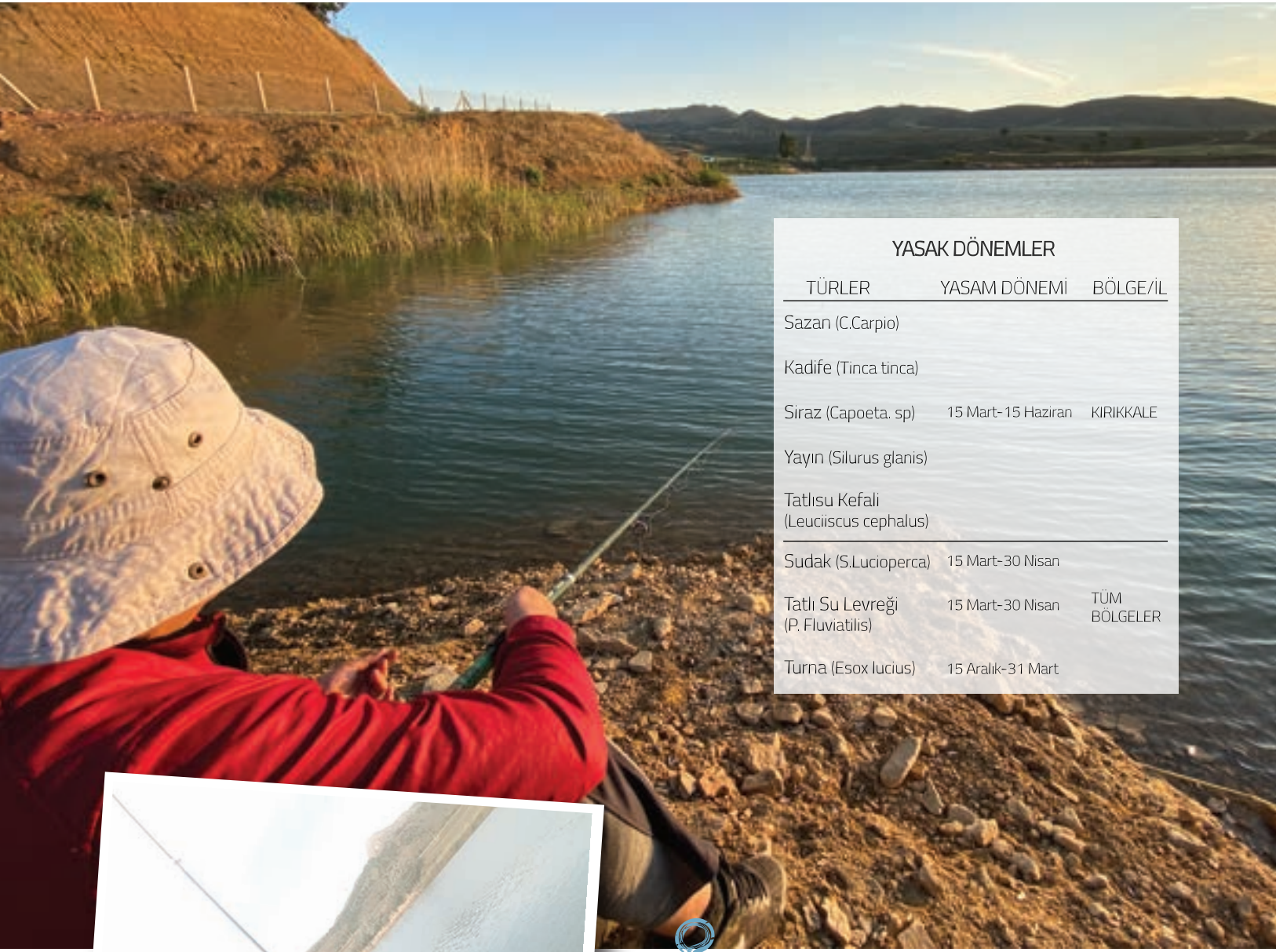
En önemli hususlardan birisi de düğümlerdir. Benim genellikle kullandığım düğümler yandaki resimde görülen düğümlerdir.

Şimdi Kırıkkale' mizde yer yer hangi bölgelerde ne tür balıklar çıkar bunları inceleyelim;

Kızılırmak– Kapulukaya Baraj çıkışı ile Kalecik sınırına kadar olan akarsu bölgesinin hemen hemen her bölgesinde Turna görülmekte olup bazı bölgelerde oltanıza sazan, yayın ve kefal (kasna) balık türleri de gelmektedir. Kapulukaya Barajında çoğunlukla Turna ile beraber Sazan ve Kadife de rastlanmaktadır.

Hasandede Sulama Göleti- Çoğunlukla Sazan ile beraber eşine az rastlanan halk arasında Amerika Levreği diye bilinen Perch Levreği de bulunmaktadır. Sazan çeşidi olan istilacı İsrail Sazanını yakalama sınırı yoktur. Yakaladığınız İsrail Sazanını kayalıklarda gezinen gelinciklere ikram edebilirsiniz.

YASAK DÖNEMLER

TÜRLER	YASAM DÖNEMİ	BÖLGE/İL
Sazan (C.Carpio)		
Kadife (Tinca tinca)		
Siraz (Capoeta. sp)	15 Mart- 15 Haziran	KIRIKKALE
Yayın (Silurus glanis)		
Tatlısu Kefali (Leuciscus cephalus)		
Sudak (S.Lucioperca)	15 Mart-30 Nisan	
Tatlı Su Levreği (P. Fluviatilis)	15 Mart-30 Nisan	TÜM BÖLGELER
Turna (Esox lucius)	15 Aralık-31 Mart	

Ahılı Göleti; Şu sıralar ne yazık ki kuruma safhasına gelen bu gölette önceleri Sazan, Kasma ve nadiren Yayın Balığı bulunmaktaydı. Tekrar eski günlerine dönmesini umut ediyoruz.

Akçakavak Göleti; Sazan, Kadife ve Kefal (Kasma) türleri mevcuttur.

Şahlı Göleti; Sazan türleri yaygın olup Köylü Yayın' da tutulduğu görülmüştür.

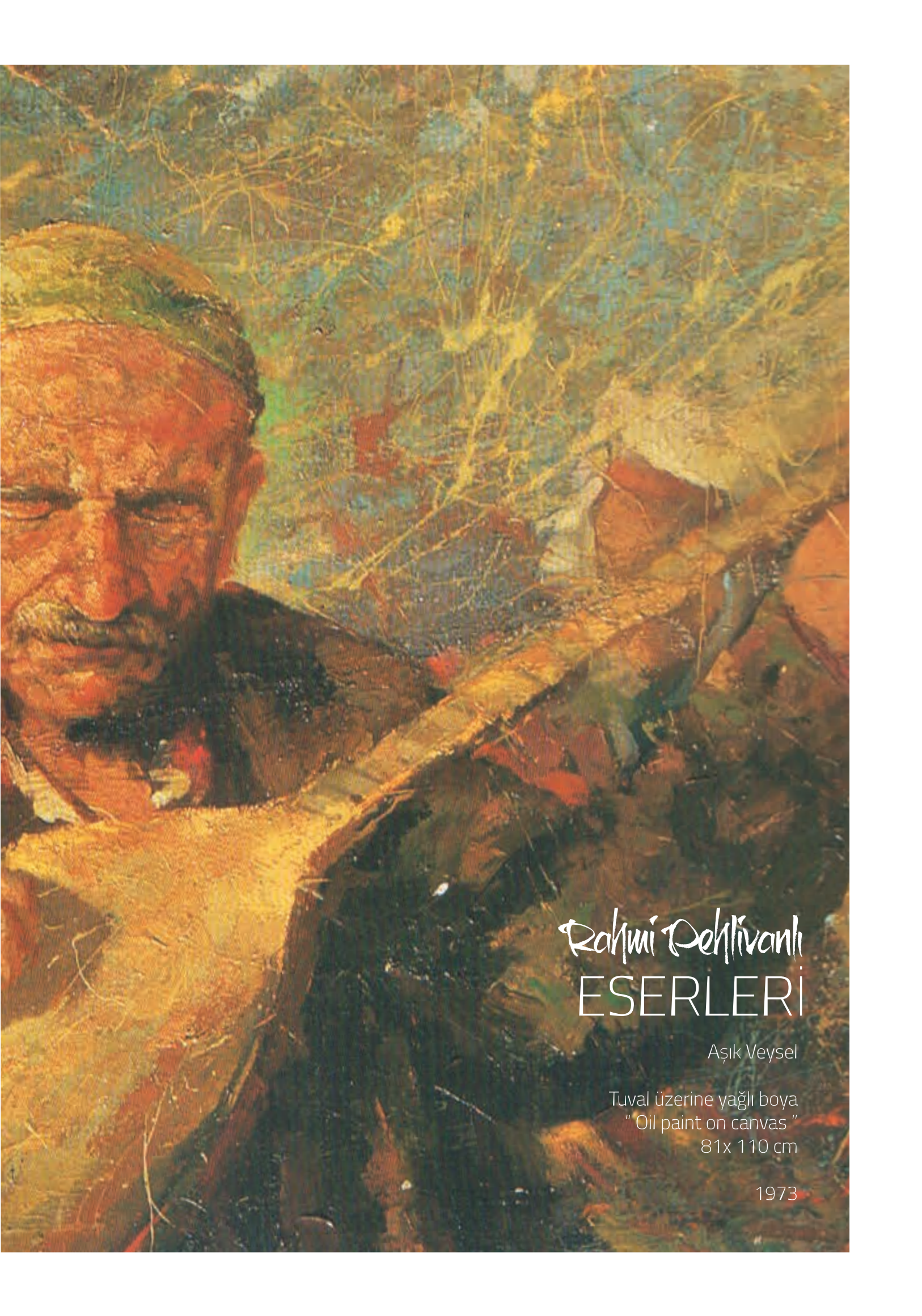
Cinali Köyü Göleti: Genellikle Sazan türevleri yaygındır.

Yazımızın sonunda umarım bu nadide sporu sizlere sevdirebilmişizdir. Bol bol eğlenin, doğayı koruyun ve çevreyi kirletmeyin.

Hadi rastgele...

Rahmi Dehlivanlı
ESERLERİ

Aşık Veysel

Tuval üzerine yağlı boya

"Oil paint on canvas"

81x 110 cm

1973

SULU MAĞARA

Sulu Mağara, Kırıkkale Keskin ilçesi Altıntaş Mahallesi'nde, Arzu Bayırı mevkiinde yer almaktadır. 1996 yılında Ankara Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından tescillenen Sulu Mağara, 2008 yılında MTA tarafından hazırlanan ve kurulca onaylanan projeler doğrultusunda, ilgili üniversitelerin arkeoloji bölümünün bilimsel danışmanlığında turizme açılabilmesine karar verilmiştir. Keskin kent merkezinin 1 km. kuzeybatısında ve Kırıkkale- Kayseri karayolunun 500m. doğusunda yer almaktadır. Yatay olarak gelişmiş, yarı doğal- yarı yapay, düden konumlu fosil bir mağaradır. Büyük bir bölümü maden ocağı olarak açılan Sulu Mağara'nın doğal bölümü birbirine bağlı üç kattan meydana gelen Pliyosen rölyef sistemine aittir. Toplam uzunluğu 285 m'dir. Mağaranın girişi göre en derin noktası 25 m olup tavan yüksekliği 1-4 m arasında değişmektedir. Kuzeybatı yönü mermerler, güneydoğu yönü ise çamur ve kum taşları içinde yer almaktadır. Sulu Mağara birbirine bağlı üç galeriden oluşmuştur. Bunlardan doğu yönündeki küplü ve güneydoğu yönünde bulunan alt maden galerisinde yakın zamana kadar kurşun madeni çıkarılmıştır.

Mağara girişi ve kuzeybatı yönündeki havuzlu salon ise Erken Hristiyanlık Dönemi'nde yerleşim yeri ve geçici sığınak olarak kullanıldığı varsayılmaktadır. Galeriler arası geçişi sağlayan dar geçitlerde antik dönemlere ait olduğu düşünülen iyi taş işçiliği olan duvarlar tespit edilmiştir. Mağaranın doğal bölümündeki havuzlu salon kısmında 2m derinliğinde olan havuzların da bu dönemde yapıldığı düşünülmektedir. Sulu Mağara yağışlı dönemlerde tavan-dan damlayan sular dışında bütünüyle kurudur. Mağaranın iklimi ise nemli ve sıcak bir havaya sahiptir. Sulu mağaraya girişler şu anda ücretsiz olup Keskin Belediyesinden detaylı bilgi alınabilir.

Rahmi PEHLIVANLI *Konak*

KAÇIŞ NOKTASI

Köy

Kaçış Noktası yazımızın ikincisinde de yine Kızılırmak üzerinde bulunan ve bölgemizin en büyük sosyal alanlardan birisi olmaya aday OBAKÖY' ü sizler için ziyaret ederek şahit olduğumuz güzellikleri sizlere aktarmak istedik.

Kırıkkale bölgesel konumu ve komşu illerine yakınlığı nedeniyle tüm bölge için bir cazibe merkezi olma hedefinin yanında 40' tan fazla ilin kesişme noktasında bulunması nedeniyle herkes için çok kolay ulaşılabilir olma avantajını önümüzdeki yıllarda daha iyi kullanacağı benziyor.

" Size En Yakın Rota " sloganıyla öne çıkan ilimizin tanıtım stratejilerinde bunu rahatlıkla görebilirsiniz.

Obaköy, bölgenin mevcut potansiyellerini çok iyi analiz eden Kırıkkale Valisi Sayın Yunus SEZER tarafından hayata geçirilen önemli projelerden sadece biri.

Obaköy' ün tanıtımına geçmeden önce ilimize kazandırdığı tüm değerler için Sayın

Yunus SEZER e tekrar teşekkür ediyoruz.

Obaköy, Kırıkkale- Ankara arasında, Yahşihan ilçesi sınırlarında bulunmaktadır. Kızılırmak boyunca barındırdığı doğal güzellikleri ve ziyaretçilerine sunduğu aktivite seçenekleriyle bölgemize kazandırmış yeni bir değer olarak bölgenin en uğrak yerlerinden birisi olacağına kesin gözüyle bakılmakta.

Obaköy' e Kırıkkale- Ankara karayolu üzerinden, Kırıkkale Üniversitesi katlı kavşağından yönlendirme tabelalarını takip ederek kolaylıkla ulaşabilirsiniz.

Obaköy' ün, Yeşilvadi projesi ile birlikte ele alınmış bir proje olduğunu söylemekte yarar var. Yeşil Vadi projesi ilk olarak 2015 yılında gündeme gelmiş bir proje. Söz konusu projenin tamamlanarak hayata geçirilebilmesi için dönemin Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih GÖKÇEK' de projeye dahil olmuş ancak

kayda değer bir çalışmanın yapılmadığı süreçte projenin tamamlanması mümkün olmamıştır.

Obaköy, Yeşil Vadi projesi ile birlikte ele alındığında göz dolduran çok büyük bir rekreasyon alanına dönüşüyor. 2019 yılında çalışmalarına başlanan proje büyük oranda tamamlanmış görünüyor. Ziyaretçilerini kabul etmeye başlamış olan Obaköy' de hemen hemen herkes için bir takım fırsatlar mevcut. Bize göre Obaköy' e gittiğinizde ilk dikkatini çekecek olan şey,

bu gizli güzelliğin bugüne değin neden fark edilmemiş ve topluma kazandırılmamış olması olacaktır.

Tabi ki bu durumu bir avantaj olarak görenleriniz de olacaktır. Nitekim kendi doğallığıyla korunabilmiş alan bulmak oldukça zor. Konu buraya gelmişken bütün bu güzelliklerin korunması ve verilen emeklerin boşa gitmemesinde öncelikle bizim bu çalışmaları ne kadar sahiplendiğimiz belirleyici olacağını belirtmekte fayda var.

Bunu bir şikayet ve bir özeleştirici olarak kabul edebilirsiniz. Ama şimdiden ziyaretçilerin bölgeyi temiz kullanmadıklarına ilişkin üzücü haberler gelmeye başlamış. Bu durumu dikkate almamız hepimizin yararına olacaktır.

Obaköy projesinde en göze çarpan yeniliklerden birisi Obaköy' den Yeşil Vadi' ye kadar Kızılırmak boyunca adeta turkuaz bir gerdanlığı anımsatan 8 km' lik " Turkuaz Bisiklet Yolu". Kırıkkale hızlı gelişen sanayisi ile birlikte aldığı yüksek göç oranı ile hızlı ve plansız şehirleşmesiyle göze çarpan bir şehir. Bunun sonucu olarak Kırıkkale şehir içinde bisiklet yollarının gelişmesine olanak sağlayacak alt yapıya sahip bir il değil. Mevcut durum göz önüne alındığında Turkuaz Bisiklet yolu ilimizin bugüne kadar yapılmış en uzun bisiklet yolu olarak göz dolduruyor.

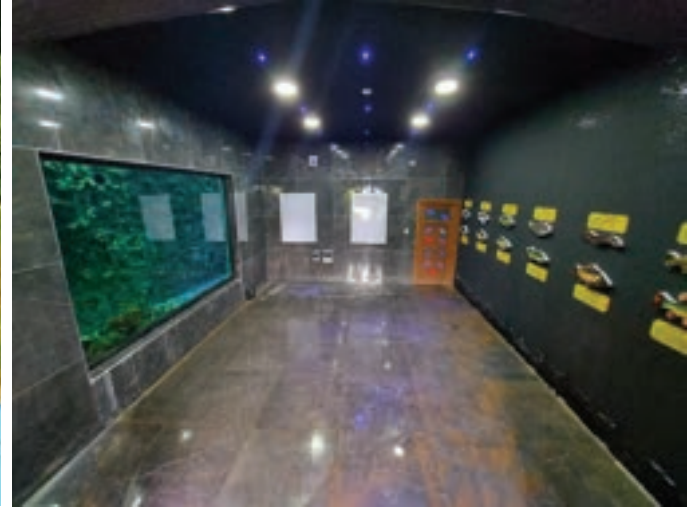
Üstelik şehir gürültüsünden uzak ve doğanın tam ortasında. İlk olarak 29 Ekim 2020 tarihinde hizmete açılan bisiklet yolunun etap etap tamamlanarak 22 km' lik uzunluğuyla Türkiye' nin en uzun bisiklet yolu olması hedefleniyor. Bu çalışmaların, doğa ve bisiklet severler açısından tamamlanmasını dört gözle bekliyoruz.

Kızılırmak güzergahında bulunan bir çok nokta sportif balıkçılık açısından değerlendirilebilir. Obaköy' de sportif olta balıkçılığı açısından çok güzel bir lokasyon. Sportif balıkçılık açısından çadır kampının önemi aklımıza gelmişken, Obaköy' ün çadır kampı açısından değerlendirilebilecek bir alan olduğunu da belirtmek gerekir.

Ancak kampseverlerin sayısının günden güne arttığı bu dönemde gerek çadır, gerek karavan kampçılığı açısından Obaköy' e

Obaköy' de bulunan mini akvaryum içerisinde Kızılırmak' ta yaşayan canlı türlerine ilişkin bilgiler paylaşılmış.

profesyonel bir kamp alanı kazandırılması çok büyük bir artı değer olacaktır.

Kırıkkale' nin kuruluşundan bu yana mesire alanları konusunda çok ta şanssız bir il olduğu söylenemez. Celal Bayar Parkı ve Keskin Karıştıran mevkii gibi mesire alanları 90' ılı yıllardan itibaren Kırıkkale halkına uzun süre hizmet vermiştir. Obaköy, piknik kültürünün geçmişten beri hakim olduğu ilimizde sizler için hazırlanmış çok güzel piknik alanlarıyla mükemmel bir kaçış fırsatı sunmakta. Piknik deyince tabi ki aklınıza ilk gelen et, mangal ve semaver olacaktır. Ancak Obaköy' de Kızılırmak kenarında kuş ve su sesi arasında mükemmel bir kahvaltı hiçte yabana atılacak bir aktivite değil.

Üşenmeyin, tüm hazırlıklarınızı yapın ve sabah kahvaltısı için Obaköy' e gidin.

Obaköy, sizlere bisiklet ve sportif balıkçılık dışında bir çok sportif aktiviteye imkan veriyor. Basketbol ve futbolseverler için son derece modern spor sahaları hazırlanmış. Size takımınızı hazırlamak ve topunuzu getirmek kalıyor.

Çocuk parkları, akvaryumu, şelalesi, yürüyüş yolları ve tarım akademisiyle daha birçok aktivite fırsatı yaratan Obaköy' de bir asma köprü ve küçük bir seyir terası da bulunmakta.

Dergimizin bu sayısında Kırıkkale' de sportif balıkçılık konusunda da merakınızı giderecek bir yazımız var. Obaköy' de bulunan akvaryum içerisinde Kızılırmak' ta yaşayan canlı türlerine ilişkin bilgiler paylaşılmış. Her ne kadar küçük çaplı bir akvaryum da olsa ilimizin su altı zenginliğinin bilinmesi açısından son derece güzel bir çalışma olmuş.

Burada en çok dikkatimizi çeken uygulamalardan birisi de Çocuk Tarım Akademisi.

Genç üreticilere günden güne ihtiyaç duyulduğu bir dünya' da tarımsal üretimin ne denli önemli olduğunun geleceğin üreticileri çocuklarımız tarafından anlaşılması çok önemli bir hadise.

Tarım Akademisinde çocuklara tükettiğimiz gıdaların üretim hikayeleri anlatılmakla kalmıyor, fide ve fidan dikimi uygulamalarıyla pratik yaptırılıyor. Çocuklar için tarım akademisiyle birlikte çok geniş oyun alanları da mevcut. Obaköy' e geldiğinizde en çok yorulanlar çocuklarınız olacaktır.

Çocuklarınızın bir gün de olsa televizyon, cep telefonu, tablet ve internetten uzak bir gün geçirmeleri ve enerjilerini böyle güzel aktivitelere ayırması son derece yararlı olacaktır.

Şu an Obaköy' e gelebilmeniz için bir toplu taşıma seçeneği bulunmamakta. Bunun da önemli bir eksiklik olduğunu görerek tüm

vatandaşlarımızın Obaköy' e erişimlerinin sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. Özel araç sahipleri için Obaköy' de yeteri kadar otopark bulunmakta olduğunu da aktardığımız bilgilere ekleyelim.

Haftanın tüm stresini atabileceğinizi düşündüğümüz Obaköy sizleri bekliyor.

Anlatım- Murat BAYGÜL Fotoğraf-Osman AKYURT

BİR TAT

bir anadolu fast food' u

Dönderme & Omaç

Hazırlayan Elif AKYURT

MALZEMELER

Köy Yufkası
(2 Adet)

Köy Yumurtası
(2 Adet)

Köy Tereyağı
(125 Gr)

Köy Peyniri
(125 Gr)

Bir Anadolu Fast Food' u olarak nitelendirdiğimiz Dönderme ve Omaç' ın Anadolu' da sadece kahvaltılık bir yiyecek olarak değil günün her saatinde ayaküstü atıştırmalık olarak tüketildiğini biliyoruz. Çocukluğunun her gününü sokak oyunları ile sokakta geçiren bizler, annelerimizin yemek çağrısına dahi cevap vermeyerek öğünlerinin birçoğunu genel olarak Yumurtalı Dürüm olarak ifade ettiğimiz Dönderme ve Omaç ile geçirmiştir. Bununla birlikte Anadolu' da kalabalık aile nüfusları göz önüne alındığında günün her saatinde eve birileri girer çıkar. Anadolu' da annelerin en çok şikayet ettiği konuların başında gelen bu durumla başa çıkabilmek için annelerin imdadına yine Dönderme ve Omaç yetişmiştir hep. Tarlasına çalışmaya giden çiftçi, eve çat kapı gelen misafir kısacası herkes için en pratik alternatiftir Dönderme ve Omaç. Bu pencereden baktığımızda çağımız için tost ve hamburger gibi fast food ürünleri ne ise Dönderme ve Omaç' ın Anadolu' nun ilk ayaküstü atıştırmalığı olduğunu görüyoruz.

Dönderme ve Omaç' ın ana maddesi Anadolu' nun geleneksel köy yufkasıdır. Ancak bu yiyeceklere sihirli dokunuşu köy tereyağının, köy yumurtasının ve köy peynirinin yaptığını belirtmemiz gerek.

Eskiden hemen hemen her evde üç beş tane de olsa köy tavuğu bulunurdu. Her evde olmasa da her mahal-

le de mutlaka inekleri bulunan, mahallenin sütü, yoğurdu, peyniri ve tereyağını sağlayan üreticiler bulunurdu. Bir araya gelen analar sırasıyla her evin kışlık yufkasını yapar hemen hemen her evin bir odasında direk diye tabir edilen yufka sütunları bulunurdu. Günümüz koşullarında bu imkanlara ulaşmak maalesef çok ta kolay olmuyor.

Peki Dönderme ve Omaç birbirinden ayıran nedir? Şimdi bu sorularımızın cevabına ve bu lezzetlerin nasıl yapıldığına göz atalım.

Kuru olarak muhafaza edilen ve ıslatılarak kullanıma hazır hale getirilen köy yufkaları dörde katlanarak tüketilir. Dörde katlanmış köy yufkasını açarak daha önce başka bir kaptan çıkararak hazır hale getirdiğimiz yumurtalarımızı Dönderme yapacağımız yufkanın ortasına yayıyoruz. Dönderme' yi sadece yumurtayla yapabileceğimiz gibi sadece köy peyniri veya her ikisini karıştırarak yapabiliriz. Tavada eriterek kızdırdığımız tereyağının üzerine yufkamızı her iki yüzü iyice kızarana kadar pişiririz.

Omaç ise Dönderme' den farklı olarak küçük parçalara ayrılmış olan yufkaların yumurta ile tavada kavru olarak pişirilmesi ile elde edilir. Her iki üründe başka bir yufka ile dürüm yapılarak tüketilir. İşte bu kadar pratiktir Dönderme ve Omaç' ı hazırlamak.

Afiyetle..

”

Anadolu' nun geleneksel köy yufkasından yapılan ve iki farklı pişirme yöntemi sonunda aynı şekilde dürüm haline getirilen Dönderme ve Omaç, Anadolu' nun en eski ayaküstü atıştırmalıklarından olsa gerek.

“ Biraz daha az söyle,
biraz daha fazla yap”

Orta Anadolu Eğitim Kültür ve Kalkınma Derneği

“ Middle Anatolia Education Culture and Development Association”

Yenidoğan Mah. Zafer Cad. Kızılkanat Belediye İş Merkezi
No: 56 Kat; 3 No: 302 KIRIKKALE

Detaylı bilgi ve iletişim için

www.orakder.org.tr

/orakder

www.ortaanadoluyukeshfet.com

Orta Anadolu'yu
Keşfet

TAŞ MEKTEP
Keskın- Kırkkale

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
SİVİL TOPLUMLA
İLİŞKİLER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

"Orta Anadolu'yu Keşfet" Projesi, T.C. İçişleri Bakanlığı
Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından finanse edilmektedir.

orakder.org.tr

/orakder